

De (modale) werkwoorden in de OTT

1) Wat is een modaal werkwoord?

Een werkwoord	WAT?	Een doe-woord. Een woord dat vertelt wat iemand doet, wat er gebeurt of in welke toestand iets of iemand verkeert.
	WANNEER?	<i>Als je wil praten over acties, gebeurtenissen of toestanden.</i>
	VOORBEELD	Eten, schrijven, liggen, worden, lopen, zien, ...
Een modaal werkwoord	WAT?	Een werkwoord dat een houding, mogelijkheid, wens of toestemming uitdrukt ten opzichte van een ander werkwoord in de zin.
	WANNEER?	<i>Als je wil praten over een mogelijkheid, vaardigheid, toestemming, noodzakelijkheid, plicht, wens, behoefte, waarschijnlijkheid, belofte, ontbreken van noodzakelijkheid.</i>
	VOORBEELD	<i>Willen, mogen, moeten, kunnen, zullen</i>

2) Wat is de OTT: onvoltooid tegenwoordige tijd?

Onvoltooid	WAT?	Nog niet gebeurd.
	WANNEER?	Wanneer iets nog niet voorbij is.
	VOORBEELD	<i>Ik ben aan het werken. Ik werk.</i>
Tegenwoordige tijd	WAT?	Tijd gebruikt bij activiteiten die nu plaatsvinden.
	WANNEER?	<i>Om te praten over het heden. (today/aujourd'hui)</i>
	VOORBEELD	<i>Vandaag ga ik werken.</i>
Onvoltooid tegenwoordige tijd	WAT?	Tijd bij activiteit of toestand die nog niet voorbij is.
	WANNEER?	Om een activiteit uit te drukken die nog bezig is.
	VOORBEELD	<i>Ik <u>werk</u> in een fabriek.</i>

3) 5 belangrijke modale werkwoorden

WILLEN	BETEKENIS?	Iets wensen. <i>Engels: to want</i> <i>Frans: vouloir</i>
	WANNEER?	Als je iets wenst of wilt (vragen). <i>Engels: Expressing that you want something.</i> <i>Frans: Exprimez que vous voulez quelque chose</i>
	VOORBEELD	<i>Ik wil (graag) een hondje hebben. Ik wil (graag) eens op reis gaan. Ik wil (graag) nog eens naar de cinema gaan.</i>
MOGEN	BETEKENIS?	Toestemming vragen. <i>Engels: to be allowed to (~ May I? Can I ?)</i> <i>[opgelet: can ⇒ kunnen]</i> <i>Frans: être autorisé à</i>

	WANNEER?	<p>Wanneer je toestemming wilt vragen om iets te doen.</p> <p>Engels: When asking for permission. Frans: demander la permission</p>
	VOORBEELD	<p>Mag ik een uurtje vroeger naar huis gaan? Mag ik hier koffie nemen? Mag ik 10 minuutjes pauze nemen?</p>
MOETEN	BETEKENIS?	<p>Een verplichting of noodzaak.</p> <p>Engels: 'have to' / 'must' Frans: doire</p>
	WANNEER?	<p>Als je een verplichting of noodzaak wilt uitdrukken. Als je wilt zeggen dat iets verplicht of noodzakelijk is.</p> <p>Engels: When expressing an obligation or necessity. Frans: Exprimer une obligation ou une nécessité.</p>
	VOORBEELD	<p>Ik moet nog naar de winkel want we hebben nog geen avondeten (necessity/nécessité). Je moet stoppen voor een rood licht (obligation).</p>
KUNNEN	BETEKENIS?	<p>Een vaardigheid of mogelijkheid.</p> <p>[Opgelet: 'MOGELijkheid' met 'KUNNEN', niet met 'MOGEN']</p> <p>Engels: 'to be able to' / 'can' / 'to be possible' Frans: pouvoir</p>
	WANNEER?	<p>Als je wil praten over een mogelijkheid of vaardigheid.</p> <p>Engels: When talking about a possibility or skill/ability. Frans: Pour parler d'une compétence, capacité ou possibilité.</p>
	VOORBEELD	<p>Kan hij goed tekenen? (ability/compétence) Het kan regenen morgen (possibility/possibilité).</p>
ZULLEN	BETEKENIS?	<p>Een gebeurtenis in de toekomst of een spontane beslissing.</p> <p>Engels: 'shall' / 'will'</p> <p>[Opgelet: I WILL tell you tomorrow = Ik ZAL het je morgen vertellen!!!]</p> <p>Frans: futur simple! (≠ devoir = traduit littéralement)</p>
	WANNEER?	<p>Om te praten over een activiteit in de toekomst of een spontane beslissing.</p> <p>Engels: When talking about an activity in the future (shall / will / are going to) or a spontaneous decision. [EN : I am going to the supermarket tomorrow (= planned) vs. I WILL go to the supermarket tomorrow (= spontaneous decision)]</p> <p>NL: Ik ga naar de supermarket morgen (= gepland) vs. Ik zal (wel) naar de supermarket gaan morgen (=spontaan). Frans: Pour parler d'une activité future ou d'une décision spontanée.</p>
	VOORBEELD	<p>Ik zal <u>wel</u> wat langer op kantoor blijven morgen. (spontaneous decision / décision spontanée) ['WEL' wijst vaak op een spontane beslissing.]</p> <p>Zullen we morgen naar de bank gaan voor informatie? [In vraagvorm om een VOORSTEL te doen] (proposal/proposition/suggestion)</p>

4) Extra!

Niet mogen	BETEKENIS?	<p>↔ MOGEN</p> <p>Geen toestemming hebben. <i>Engels: not to be allowed</i> <i>Frans: ne pas être autorisé à</i></p>
	WANNEER?	<p>Als je iets wenst of wil (vragen). <i>Engels: Expressing that you cannot / are not allowed to do something. It's forbidden.</i> [Opgelet: ⇒ MAY NOT / CANNOT/CAN'T] <i>Frans: Exprimez que vous n'avez pas obtenu la permission. C'est interdit.</i></p>
	VOORBEELD	<p><i>Ik mag niet binnen langs de personeelsingang want ik ben een bezoeker. Ik mag geen eigen drank meebrengen in de cafetaria. (= Ik mag niet een eigen drankje meebrengen)</i></p>
Niet moeten	BETEKENIS?	<p>↔ MOETEN = GEEN verplichting!</p> <p><i>Engels: not to have to (don't have to) ≠ must not = mag niet</i> <i>Frans: ne devoir pas</i></p>
	WANNEER?	<p>Wanneer je wilt zeggen dat iets niet verplicht is. <i>Engels: When expressing that something is not necessary or obligatory.</i> <i>Frans: lorsque vous exprimez que quelque chose n'est pas nécessaire ou n'est pas obligatoire.</i></p>
	VOORBEELD	<p><i>Je <u>moet niet</u> meer komen werken dit weekend. Alle werk is al gedaan. Je <u>moet niet</u> naar haar verjaardagsfeest als je niet wil.</i></p>
*Niet hoeven	BETEKENIS?	<p>↔ MOETEN = GEEN verplichting!</p> <p><i>Engels: don't have to ≠ must not = mag niet</i> <i>Frans: ne devoir pas</i></p>
	WANNEER?	<p>Wanneer je wilt zeggen dat iets niet verplicht is. <i>Engels: When expressing that something is not necessary or obligatory.</i> <i>Frans: Lorsque vous exprimez que quelque chose n'est pas nécessaire ou n'est pas obligatoire.</i></p>
	VOORBEELD	<p><i>Je <u>hoeft niet</u> meer te komen werken dit weekend. Alle werk is al gedaan. Je <u>hoeft niet</u> naar haar verjaardagsfeest te gaan als je niet wil.</i></p>
Niet kunnen	BETEKENIS?	<p>↔ KUNNEN</p> <p>GEEN mogelijkheid of GEEN vaardigheid <i>Engels: Cannot/can't (no possibility or skill)</i> <i>Frans: ne pouvoir pas (ne pas possible)</i></p>
	WANNEER?	<p>Wanneer je wilt zeggen dat iets niet mogelijk is. <i>Engels: When expressing that something is not possible or that you are unable to do something, e.g. because you lack the skills.</i> <i>Frans: Lorsque vous exprimez que quelque chose n'est pas possible.</i></p>
	VOORBEELD	<p><i>Ik <u>kan geen</u> Arabisch spreken dus ik versta hem niet. Hij <u>kan niet</u> nat worden want hij blijft binnen.</i></p>

5) Vervoegingen

Enkelvoud = 1 persoon
Meervoud = 2 personen
1 of meer personen

WILLEN	IK	WIL	.	<i>Ik wil (graag) een dagje vrij nemen.</i>	
			?	<i>Wil ik dat wel vertellen aan jou?</i>	
	JIJ / JE	WILT	.	<i>Jij wilt dus donderdag verlof nemen.</i>	
			?	<i>Wil jij maandag verlof nemen? [-T!]*</i>	
	U		.	<i>U wilt dus geen opslag geven.</i>	
			?	<i>Wilt u ons geen promotie geven?</i>	
	HIJ / ZIJ / ZE / HET	WIL	.	<i>Hij wil niet naar de vergadering komen.</i>	
			?	<i>Wil zij de presentatie geven?</i>	
	WIJ / WE	WILLEN	.	<i>Wij willen in mei een week verlof nemen.</i>	
			?	<i>Willen we wel van kantoor veranderen?</i>	
	JULLIE		.	<i>Jullie willen 's middags een uur lunchpauze.</i>	
			?	<i>Willen jullie nu 10 minuten pauze nemen?</i>	
	ZIJ / ZE		.	<i>Zij willen zaterdag komen helpen.</i>	
			?	<i>Willen ze wel werken in het weekend?</i>	
MOGEN	IK		MAG	.	<i>Ik mag op maandag thuiswerken.</i>
				?	<i>Mag ik op woensdag thuiswerken?</i>
	JIJ / JE	.		<i>Jij mag zaterdag thuisblijven.</i>	
		?		<i>Mag jij dinsdag thuisblijven?</i>	
	U	.	<i>U mag hier even plaatsnemen.</i>		
		?	<i>Mag u hier wel komen?</i>		
	HIJ / ZIJ / ZE / HET	.	<i>Hij mag niet naar de meeting gaan.</i>		
		?	<i>Mag zij even naar huis tijdens de lunch?</i>		
	WIJ / WE	MOGEN	.	<i>Wij mogen in totaal 4 weken verlof nemen.</i>	
			?	<i>Mogen wij om 16u stoppen vandaag?</i>	
	JULLIE		.	<i>Jullie mogen nu even pauze nemen.</i>	
			?	<i>Mogen jullie hier wel komen?</i>	
	ZIJ / ZE		.	<i>Zij mogen zaterdag thuisblijven.</i>	
			?	<i>Mogen ze wel werken van de dokter?</i>	
MOETEN	IK		MOET	.	<i>Ik moet morgen naar de dokter.</i>
				?	<i>Moet ik naar die meeting komen?</i>
	JIJ / JE	.		<i>Jij moet dus langer werken vandaag.</i>	
		?		<i>Moet jij zaterdag ook werken?</i>	
	U	.	<i>U moet langs de bezoekersingang binnen.</i>		
		?	<i>Moet u ons allemaal evalueren?</i>		
	HIJ / ZIJ / ZE / HET	.	<i>Hij moet niet naar de vergadering komen.</i>		
		?	<i>Moet zij de presentatie geven?</i>		
	WIJ / WE	MOETEN	.	<i>Wij moeten elke zaterdag werken.</i>	
			?	<i>Moeten wij van kantoor veranderen?</i>	
	JULLIE		.	<i>Jullie moeten buiten roken.</i>	
			?	<i>Moeten jullie om 9 uur starten?</i>	
	ZIJ / ZE		.	<i>Zij moeten zaterdag vroeg komen.</i>	
			?	<i>Moeten ze werken in het weekend?</i>	

KUNNEN	IK	KAN	. <i>Ik kan je vervangen als je wilt.</i> ? <i>Kan ik wel goede genoeg Nederlands?</i>
	JIJ / JE	KUNT	. <i>Jij kunt dus donderdag verlof nemen.</i> ? <i>Kun jij maandag verlof nemen? [-T!]*</i>
	U		. <i>U kunt dus mijn verlof niet goedkeuren.</i> ? <i>Kunt u ons geen promotie geven?</i>
	HIJ / ZIJ / ZE / HET	KAN	. <i>Hij kan niet naar de vergadering komen.</i> ? <i>Kan zij de bezoekers rondleiden?</i>
	WIJ / WE	KUNNEN	. <i>Wij kunnen in mei geen verlof nemen.</i> ? <i>Kunnen wij dit wel alleen?</i>
	JULLIE		. <i>Jullie kunnen 's middags doorwerken.</i> ? <i>Kunnen jullie nu even uitleg geven?</i>
	ZIJ / ZE		. <i>Zij kunnen zaterdag komen helpen.</i> ? <i>Kunnen ze wel werken volgend weekend?</i>

ZULLEN	IK	ZAL	. <i>Ik zal (wel) in jouw plaats komen werken.</i> ? <i>Zal ik voor jou een koffie meenemen?</i>
	JIJ / JE	ZULT/ZAL	. <i>Jij zal de nieuwe manager worden.</i> ? <i>Zul/Zal jij er zijn dinsdag? [-T!]*</i>
	U		. <i>U zult hier even moeten wachten.</i> ? <i>Zult u de meeting leiden?</i>
	HIJ / ZIJ / ZE / HET	ZAL	. <i>Hij zal niet naar de vergadering komen.</i> ? <i>Zal zij de presentatie geven?</i>
	WIJ / WE	ZULLEN	. <i>Wij zullen de taken van Tom overnemen.</i> ? <i>Zullen wij de klant informeren?</i>
	JULLIE		. <i>Jullie zullen een andere job krijgen.</i> ? <i>Zullen jullie hier voortaan op letten?</i>
	ZIJ / ZE		. <i>Zij zullen zaterdag komen helpen.</i> ? <i>Zullen ze begrijpen wat je hiermee bedoelt?</i>

* Bij JIJ / JE valt de -T weg als de persoonsvorm (werkwoordsvorm die zich aanpast aan het onderwerp) vóór het onderwerp staat in de zin. Bv.

Tenslotte:

WILLEN	MOGEN	MOETEN	KUNNEN
WENS	TOESTEMMING	VERPLICHTING	MOGELIJKHEID
		NOODZAAK	VAARDIGHEID
ZULLEN	NIET MOGEN	NIET MOETEN	
TOEKOMST	VERBOD	GEEN VERPLICHTING	
SPONTANE BESLISSING		GEEN NOODZAAK	

- ▲ **Toestemming vragen:** mag ik... ≠ kan ik, bv. *Mag ik een uurtje vroeger stoppen?*
- ▲ **Verboden:** mag niet ≠ kan niet (niet mogelijk), bv. *Je mag hier niet komen.*
- ▲ **Mogelijkheid:** kunnen ≠ mogen, bv. *Het kan regenen morgen.*
Ook soms: 'zouden kunnen', bv. *Het zou kunnen regenen morgen.*
- ▲ **Vaardigheid:** kunnen, bv. *Ik kan goed auto's repareren.* (vaak met goed)
- ▲ **Hulp vragen:** willen, bv. *Wil jij een koffie voor mij halen?*
- ▲ **Wens uitdrukken:** willen, bv. *Ik wil graag een job als orderpicker.* (vaak met graag)
- ▲ **Verplichting:** moeten, bv. *Je moet je eID meenemen om toegang te krijgen tot het containerpark.*
- ▲ **Geen verplichting:** niet moeten, bv. *Je moet niet komen werken zaterdag, maar het mag.*
- ▲ **Noodzaak:** moeten, bv. *We moeten om 16 uur de kinderen van school halen.*
- ▲ **Geen noodzaak:** niet moeten / niet hoeven, bv. *Je moet me niet bedanken / Je hoeft me niet te bedanken.*
- ▲ **Praten over de toekomst/voorspelling:** zullen, bv. *Morgen zal hij om 9u op het werk zijn. / Hij zal nog heel succesvol worden.*
- ▲ **Spontane beslissing:** zullen, bv. *Ik zal je wel helpen.* (vaak met wel)
We zullen naar de film gaan morgen. ≠ gepland ⇒ *We gaan morgen naar de film.*
- ▲ **Voorstel doen:** zullen, bv. *Zullen we samen een broodje gaan eten?*

Oefeningen

Algemeen:

- 1) [Het werkwoord 'willen' vervoegen](#)
- 2) [Het werkwoord 'mogen' vervoegen](#)
- 3) [Het werkwoord 'moeten' vervoegen](#)
- 4) [Het werkwoord 'kunnen' vervoegen](#)
- 5) [Het werkwoord 'zullen' vervoegen](#)
- 6) [Verklaring van de modale werkwoorden](#)
- 7) [Het juiste modale werkwoord kiezen](#)
- 8) [Juiste modale werkwoord kiezen en vervoegen](#)
- 9) [Iets voorstellen met 'zullen'](#)
- 10) [Toestemming vragen met 'mogen'](#)
- 11) [Zinnen met dezelfde betekenis verbinden](#)